

УБД: як отримати та на що розраховувати

Як набути статусу учасника бойових дій і які преференції він передбачає читайте у цьому номері «ПУ».

5
стор.

Дарували «ГАЗ» під барабанний дріб

Автопарк Центрального клінічного госпіталю Держприкордонслужби поповнився «ГАЗ-66», який презентували медикам столичні волонтери.

6
стор.

ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

№ 39 (5437)

17 жовтня 2014 року

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Заснована у 1943 році

Нам кажуть: «Хлопці, тільки не йдіть!»

На виконання Мирного плану Президента України з урегулювання ситуації в східних регіонах нашої країни Держприкордонслужба розпочала розгортання оперативно-бойових прикордонних комендатур і пунктів контролю у смузі безпеки вздовж лінії розмежування в зоні АТО. Тиждень тому робоча група АДПСУ здійснила перевірку виконання вищевказаних завдань. Протягом відрядження довелося побувати у багатьох населених пунктах, де дислокуються прикордонні підрозділи, створені пункти контролю та поспілкуватися як з охоронцями рубежу, так і з місцевими жителями, а також ознайомитися з тим, як відбувається інженерно-технічне облаштування військових містечок та інших об'єктів на ділянці відповідальності «зелених кашкетів».

4
стор.

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло
1,48 млн. > **360** тис.
осіб > транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону
26 осіб > з них **5** незаконних мігрантів

Вилучено
6 од. зброї > **1** од. боєприпасів

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на
1,82 млн. грн.

КОРОТКО ПРО ГОЛОВНЕ

■ «Бориспіль»
склав іспит

Аеропорт «Бориспіль» став першим в Україні авіаузлом, який успішно пройшов валідацію з авіаційної безпеки Євросоюзу за участю незалежних інспекторів відповідальних органів з Австрії, Польщі та Латвії. Ця сертифікація підтвердила відповідність головних повітряних воріт України всім європейським нормам авіаційної безпеки, що дозволяє здійснювати перевезення небезпечних вантажів до країн ЄС. Крім того, головний аеропорт України отримав право самостійно визначати рівень загрози, контролювати відправлення вантажів у країни ЄС безпосередньо до моменту завантаження на повітряне судно або передачі авіаперевізнику.

Олена ТАЩИЛІНА

■ Туреччина
ближче

Два дні тому перший борт Стамбул – Херсон приземлився в Україні. На облявку літака ТК 471 з Туреччини прилетіло близько сотні бізнесменів і журналістів. З цього дня почалося регулярне авіасполучення за маршрутом Стамбул – Херсон – Стамбул з частотою 4 рази на тиждень. Схоже сполучення Херсонська область отримає і морем. Зокрема, з листопада має розпочатися робота поромної переправи зі Скадовська до портів Туреччини. За інформацією управління транспорту, дорожньої інфраструктури та зв'язку Херсонської облдержадміністрації, наразі ведуться днопоглиблювальні роботи в акваторії Скадовського морського торгового порту та роботи з реконструкції причалів порту.

Юрій ЗАНОЗ

■ Учасників АТО
приймуть
шпиталі МОЗ

МОЗ України розробило порядок перевезення учасників АТО з відомчих госпіталів до госпіталів, підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я. За словами в.о. міністра охорони здоров'я України Василя Лазоринця, військовослужбовці, які зараз захищають державу, не повинні поневірятися між медичними закладами, а мають відразу продовжувати реабілітацію у госпіталях МОЗ. Зокрема, вояків направлятимуть до Українського госпіталю для воїнів-інтернаціоналістів «Лісова поляна» та до Українського державного медико-соціального центру ветеранів війни за наявності наступного переліку документів: направлення на лікування та реабілітацію в госпіталь; виписного (перевідного) епікризу; постанови військово-лікарської комісії (ВЛК); документа, що посвідчує особу військового. Направлення на переведення військовослужбовця може надати військовий комісар, військовий заклад охорони здоров'я або командир військової частини.

Світлана ДЕЙЧУК

ОФІЦІЙНО

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 806/2014
Про День захисника України

З метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності і територіальної цілісності України, військових традицій і звичаїв Українського народу, сприяння дальшому зміцненню патріотичного духу у суспільстві та на підтримку ініціативи громадськості постановляю:

1. Установити в Україні свято — День захисника України, яке відзначати щорічно 14 жовтня.
2. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 23 лютого 1999 року №202.

Президент України П. ПОРОШЕНКО
14 жовтня 2014 року

БУКВА ЗАКОНУ

Валентина ЛАЗАРЧУК

До антикорупційного пакету увійшли Закон, поданий Президентом, «Про Національне антикорупційне бюро України» та чотири урядові законопроекти: «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки», «Щодо запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та розповсюдженню зброї масового знищення», «Про запобігання корупції» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо визначення кінцевих вигододержувачів юридичних осіб і публічних діячів».

— Увесь пакет, внесений Президентом і Урядом, опрацьований міжнародними експертами і, основне — цей пакет очікує Україна: чесна й прозора влада, чесні прокурори та судді. І для того, щоб вони стали чесними, їх треба всіх вивести на світло, — підкреслив, представляючи законопроекти в Парламенті, Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк.

Тож хто і як «виводитиме на світло» українських чиновників визначатимуть новоприйняті закони. Передусім, це — Національне антикорупційне бюро України. Де-факто бюро вже існує. Але де-юре поки що складається лише з урядового уповноваженого з питань антикорупційної політики. Тож, аби механізм повноцінно запрацював, Верховна Рада ухвалила Закон «Про національне антикорупційне бюро України». Відповідно до його положень систему спеціально уповноважених у сфері протидії корупції складають органи прокуратури, Національне антикорупційне бюро, спецпідрозділ по боротьбі з організованою злочинністю МВС України.

Очікується, що Бюро займатиметься розслідуванням корупційних злочинів виключно у вищих ешелонах влади: міністрів, народних депутатів, суддів, прокурорів, військових вищого офіцерського складу, державних службовців 1-2 рангу, керівників великих державних підприємств тощо.

До структури Антикорупційного бюро увійдуть центральний апарат і сім територіальних управлінь (Львів, Хмельницький, Миколаїв, Мелітополь, Полтава, Донецьк, Київ). Національне антикорупційне бюро матиме достатньо повноважень для доступу до будь-якої фінансової інформації, а також проведення спеціальних оперативно-розшукових і слідчих заходів.

Урядовий проект Національної антикорупційної стратегії, за словами Арсенія Яценюка, є «базовим документом, як оголосити і виграти війну з корупцією». Координацію реалізації антикорупційної стратегії буде здійснювати спеціально уповноважений орган з питань антикорупційної політики. Документ передбачає низку

компаній будуть розкриті, і ті, хто незаконно володіє ними, будуть притягнуті до відповідальності».

Останнім у пакеті документів по боротьбі з корупцією став законопроект «Про запобігання корупції». Як зазначив, представляючи закон, спікер Олександр Турчинов, цей документ — «останній цвях у труну корупції».

Оголосити і виграти
війну з корупцією

Днями Верховна Рада України прийняла низку законів, що є життєво необхідними для країни, яка цілеспрямовано рухається до європейських стандартів, де немає місця корупції, а панують демократичні засади державотворення. Так, Парламент підтримав п'ять антикорупційних законів, розроблених Урядом України і Президентом України, а також ухвалив закон «Про прокуратуру».

заходів для усунення корупційних передумов ведення бізнесу, формування сприятливого для відмови від корупційної практики бізнес-клімату і нетолерантного ставлення бізнесу до корупції.

Верховна Рада України також прийняла урядовий законопроект щодо запобігання і протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Даний документ дозволить реалізувати положення нових міжнародних стандартів у сфері протидії відмиванню «брудних» коштів та боротьби з фінансуванням тероризму.

Після ухвалення Парламентом урядового законопроекту про визначення кінцевих вигододержувачів юридичних осіб і публічних діячів Арсеній Яценюк підкреслив: «Офшорна ера в Україні закінчилася. Тепер кожен чиновник буде як на долоні. Всі рахунки, вся власність,

Так, зокрема, документ передбачає створення спеціалізованого превентивного антикорупційного центрального органу виконавчої влади — національної комісії з питань протидії корупції, яка реалізуватиме антикорупційну політику за участю громадськості. Відтепер цілком законно можна буде перевірити, як живуть державні чиновники та посадові особи, а також переглянути їхні декларації.

Нацкомісії надається право отримувати необхідну інформацію, вносити обов'язкові для виконання приписи щодо усунення порушень виконання антикорупційного законодавства, звертатися до правоохоронних органів із обов'язковими для розгляду висновками, що стосуються виявлених ознак правопорушень, звертатися до суду з позовами (заявами) про визнання незаконними нормативно-правових актів, прийнятих у результаті порушення

антикорупційного законодавства. Комісія складатиметься з п'яти членів, яких призначатиме Кабмін України за результатами відкритого конкурсу.

Арсеній Яценюк повідомив, що вводиться також процедура розкриття всієї інформації щодо власності державних службовців, суддів і прокурорів та їхніх родичів. Це означає, що відтепер будь-який громадянин України отримає доступ до всіх публічних реєстрів власності та інформації щодо остаточного власника суб'єкта підприємницької діяльності. А вже сьогодні всім добре відома схема, коли компанії реєструють на одних осіб, а фактичними власниками є інші. Тож прийняття антикорупційного пакету законів дасть можливість контролювати всіх чиновників, суддів і прокурорів.

Не менш важливою подією стало ухвалення народними обранцями Закону «Про прокуратуру». Він також є євроінтеграційним і покликаний «позбавити прокуратуру функцій загального нагляду». Документ визначає правові засади організації прокуратури України, систему прокуратури, статус прокурорів, порядок здійснення прокурорського самоврядування, а також систему і загальний порядок забезпечення діяльності прокуратури.

Зокрема, буде сформовано трирівневу систему органів: Генеральна прокуратура України, регіональні прокуратури, місцеві прокуратури. При цьому ліквідується спеціалізовані прокуратури (транспортні, природоохоронні), а також міські або районні в містах, районні або міжрайонні прокуратури там, де вони діють одночасно.

Законодавчим актом встановлено, що «на прокуратуру не може покладатися здійснення функцій, не передбачених Конституцією України».

Відтепер скасовано функції прокуратури з нагляду за додержанням і застосуванням законів (так званій «загальний нагляд»); вводиться особливий порядок призначення прокурорів на посаду та звільнення їх з посади; значно розширено повноваження прокурора для здійснення представництва інтересів громадянина або держави в суді; визначено підстави та порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо прокурорів; вводиться система органів прокурорського самоврядування (всеукраїнська конференція працівників прокуратури і Рада прокурорів України) тощо.

ОБЛАШТУВАННЯ КОРДОНУ

Європейський вал

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк перевіряв хід реалізації проекту облаштування держкордону з Росією «Стіна». Глава Уряду побував на ділянці рубежу поблизу пункту пропуску «Гоптівка», що на Харківщині, де виконано першочерговий комплекс робіт у рамках даного проекту.

Олег БОЙКО

Також Арсеній Яценюк за кермом «Кугуара» разом із тво Голови Держприкордонслужби генерал-лейтенантом Віктором Назаренком проїхав уздовж лінії кордону, піднявся на спо-

стережну вежу, поспілкувався із прикордонниками. Він також ознайомився з технікою, яка надана Україні в рамках технічної допомоги з облаштування українсько-російського державного кордону.

Згодом Прем'єр-міністр України на своїй сторінці в Фейсбук написав наступне:

«Україна за роки незалежності не мала облаштованого кордону з Росією. І Уряд розпочав проєкт «Стіна». Кому не подобається «Стіна», може називати цей проєкт «Європейський вал». Це, фактично, облаштування східного кордону Європейського Союзу». Глава Уряду зазначив, що «Стіна» має стати перепорою диверсантам, нелегальній міграції, контрабанді, незаконному перміщенню зброї, радіоактивних матеріалів. «Основне: якщо немає кордону, то безвізового режиму з ЄС нам ніхто не дасть. Якщо немає кордону, то питання про членство України в Північноатлантичному альянсі так само не можна вирішити. Нарешті, облаштований кордон — це наша лінія оборони, яка дасть можливість українським Збройним Силам отримати перший рубіж оборони проти агресора, яким є Російська Федерація, — додав Арсеній Яценюк.

Перебуваючи на кордоні Глава Уряду повідомив, що загалом Україна отримує фінансову допомогу на облаштування державного кордону з Росією за 15-ма міжнародними проєктами. Загальний обсяг фінансування — 500 мільйонів гривень,

при цьому основна сума коштів — 235 мільйонів гривень — надійшла від Європейського Союзу. Із цих коштів, повідомив Прем'єр-міністр, поки що не використано «жодної копійки». Із бюджетних коштів, виділених Державній прикордонній службі, витрачено 7 мільйонів гривень.

Арсеній Яценюк повідомив, що оголошується публічний тендер для того, щоб «з одного боку, побудувати кордон, з іншого — залучити українські підприємства до будівництва і виготовлення укріплень, і третє — дати роботу українцям». За його словами, вже зараз на реалізацію проєкту «Стіна» чи «Європейський вал» записалися понад 1145 громадян.

Відповідаючи на запитання журналіста, Глава Уряду зазначив, що при розробці проєкту був вивчений весь міжнародний досвід. Для реалізації цього проєкту в Міністерстві інфраструктури буде створений окремий департамент з облаштування державного кордону: «Загальна координація буде здійснюватися Державною прикордонною службою. Інженерні інститути братимуть активну участь у подальшому проєктуванні».

ГАРЯЧІ БУДНІ

Фіаско агента ФСБ

Контррозвідка Служби безпеки України спільно з прикордонниками затримала громадянина України, уродження Луганська, 1990 р.н., який намагався виїхати до АР Крим для отримання чергового завдання від співробітників російської спецслужби. Встановлено, що він був завербований ФСБ ще у березні цього року під час перебування на півострові. Повернувшись в Україну, зловмисник за завданням свого координатора із ФСБ поширював у соціальних мережах матеріали антиукраїнського спрямування, неправдиву інформацію для дискредитації державної влади України, компрометації ходу антитерористичної операції. Крім того, він створив навколо себе інтернет-спільноту, через яку пропагував утворення так званої «Новоросії», закликав підтримувати терористичну діяльність на сході України. Зловмисника затримано під час перевірки на пункті пропуску автобуса, який прямував з Луганська до Ялти. Стосовно нього розпочато кримінальне провадження.

Василь ДРОЗДОВ

Паливо та куриво

У пункті пропуску «Ягодин», що на Волині, завдяки пильності правоохоронців у зелених кашкетах, було затримано велику партію контрабандного тютюну. Прихований товар прикордонники Луцького загону виявили під час огляду вантажівки, якою громадянин Литви перевозив вугілля. Після ретельного огляду авто з'ясувалося, що окрім мішків з паливом камеон був запакований ще й мішками з тютюновими виробами. В них знаходилося 65 тисяч пачок сигарет. Попередня сума оцінки вилучених сигарет склала 570 тисяч гривень.

Людмила ТКАЧЕНКО

По «гарячих» слідах

Після отримання інформації про можливе порушення державного кордону поблизу населеного пункту Стара Красношора, що у Буковині, на вказаний напрямок було вислано групу реагування. В ході пошукових дій охоронці кордону виявили доріжку слідів від двох осіб, що вела в бік держрубежу, та 12 пакунків чорного кольору. Відпрацювавши зворотній слід за допомогою службового собаки, прикордонникам вдалося вийти на власників сигарет. Попередня сума оцінки тютюнових виробів становить майже 45 тисяч гривень. Щодо чоловіків, то їм доведеться відповісти за порушення прикордонного режиму та спробу незаконного перетину державного кордону.

Сергій БРОВКО

ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ КОНТРОЛЬ

Жінки-депутати у прикордонників Маріуполя

Упродовж кількох днів гостями військовослужбовців Донецького прикордонного загону та Маріупольського загону Морської охорони були Уповноважена Президента України по мирному врегулюванню конфлікту на Сході країни народний депутат Ірина Геращенко та її колеги по депутатському корпусу — Ірина Луценко й Марія Іонова.

Едуард НІКІТЕНКО

Вони вже не вперше відвідують прикордонні підрозділи. Однак кожного разу захисники кордону під час таких зустрічей залишаються під враженням від їхньої широти, відкритості та відвертого прагнення допомогти «зеленим кашкетам». Тож і цього разу депутати-жінки

завітали до тих відділів прикордонної служби Донецького загону, персонал яких щодня ризикує життям, виконуючи бойові завдання. У невимуженій обстановці воїни розповіли парламентаріям про умови та складності служби у протистоянні з підступними бойовиками. В Маріупольському загоні Морської охорони також було про що спілкуватися. Адже саме тут нещодавно відбувся черговий мінометний обстріл прикордонних катерів.

Нардепи передали хлопцям книжки, дбайливо зібрані за ініціативи Держтелерадіо 40 українськими виданнями.

— Зустрічаючись з прикордонниками, ми змогли ознайомитися з тим, як наші військові готуються до зими, утеплюють свої бліндажі та намети. Після таких відряджень ще більше віриш у перемогу, — сказала підсумовуючи робочий візит Ірина Геращенко.

СВЯТО У ЗОНІ АТО

Концерт вдячності на рубежах безпеки

Педагогічний колектив та учні Української гімназії Краматорська спільно з Всеукраїнським братством студентської та учнівської молоді організували у День захисника України концерт вдячності українським воюючим, на який запросили прикордонників оперативно-військового відділу «Краматорськ», представників Збройних Сил та Нацгвардії України, які тепер дислокуються в місті.

Володимир ПАТОЛА

Українська гімназія в Краматорську нагадує козацьку Хортицю. Кожен клас тут — окремих хутір. Козацькі забави та змагання вже давно стали доброю традицією гімназії. Старі козацькі афоризми і дитячі, талановито виконані малюнки історичного змісту, можна знайти в кожному приміщенні, в кожному коридорі. В актову залу цього навчального закладу на концерт зібралися глядачі в одностроях.

Незважаючи на юний вік виконавців (в основному — це були учні 9-11 класів), номери були добре підготовлені й талановито виконані. Як військові, так і цивільні глядачі отримали масу задоволення. Військовослужбовці також постаралися — незважаючи на невиважені побутові умови, та близьку до бойової об-

становку, привели в ідеальний порядок форму одягу, зовнішній вигляд, а по завершенні широко подякували юним артистам та педагогічному колективу за турботу. Бонусом до концертної програми для військових стали подаровані солодощі, які зібralи вчителі, учні та їхні батьки.

Загалом оперативно-військовий відділ «Краматорськ» розгорнувся зовсім недавно. Після прибуття прикордонників неодноразово попереджали про неоднозначну позицію місцевого населення. Проте все більше людей збагнули хто НАШІ, а хто терористи і вбивці. Нерідко до прикордонників підходили люди, промовляючи: «Хлопці, ми за Вас, ми готові допомогти якщо щось необхідно, але тільки нікуди не їдьте, не хочемо, щоби ця наволоч знову повернулася». І люди дійсно допомагають — продуктами, одягом, технікою, інструментами тощо.

Нам кажуть: «Хлопці, тільки не йдіть!»

На виконання Мирного плану Президента України з урегулювання ситуації в східних регіонах нашої країни Держприкордонслужба розпочала розгортання оперативного-бойових прикордонних комендатур і пунктів контролю у смугі безпеки вздовж лінії розмежування в зоні АТО. Тиждень тому робоча група АДПСУ здійснила перевірку виконання вищевказаних завдань. Протягом відрядження довелося побувати у багатьох населених пунктах, де дислокуються прикордонні підрозділи, створені пункти контролю та поспілкуватися як з охоронцями рубежу, так і з місцевими жителями, а також ознайомитися з тим, як відбувається інженерно-технічне облаштування військових містечок та інших об'єктів на ділянці відповідальності «зелених кашкетів».

Сергій ЯКИМЕЦЬ,
фото автора

Насамперед слід сказати, що бойовий дух військовослужбовців високий. Кожен командир розуміє важливість покладених на його підрозділ завдань, а кожний військовослужбовець добре знає свою справу. Перебуваючи в Лисичанську та спілкуючись із бійцями, до нас підійшов хлопча і попросив сфотографувати його з батьком. Вони пліч-о-пліч охороняють кордони нашої держави і такі випадки непоодинокі, коли всією сім'єю ідуть на фронт.

Проїхавши декілька сотень кілометрів від одного міста до іншого ми бачили самовіддану службу прикордонників, які забезпечують охорону та оборону рубежу безпеки. На великих перехрестях, на дорогах, які ведуть до міст, створено пункти контролю (в'їзд та виїзд), де здійснюється перевірка транспортних засобів і паспортних документів громадян. Місцеві мешканці, які щодня підпадають під заходи контролю, з розумінням ставляться до перевірок і по можливості допомагають в облаштуванні побуту прикордонників і пунктів контролю.

Як правило, оперативного-бойові прикордонні комендатури розташовані у капітально побудованих приміщеннях, в опорних пунктах створено системи фортифікаційних споруд (бліндажів) і ходів сполучень. Також облаштовано бокси для

зберігання автомобільної техніки. Однак у низки підрозділів є проблеми з системою опалення, водопостачання та каналізацією, оскільки будівлі довгий час не експлуатувалися і тому потребують капітального ремонту. Деякі споруди відключено від електропостачання, адже попадають під часті обстріли з боку терористів.

На жаль, вирви від мінометних обстрілів уздовж доріг та в деяких населених пунктах — це звичайне явище. Наприклад, дорога від Станції Луганської в напрямку пункту пропуску «Красна Талівка» з правої сторони протяжністю декілька кілометрів повністю обстріляна, мабуть ціллю були колони українських військових. Сьогодні цим шляхом кож-

ного дня їздять прикордонники, виконуючи бойові завдання. І нині небезпека потрапити під обстріл залишається досить високою. Відтак у деяких підрозділах прикордонники власноруч обладнали, автомобілі саморобною бронєю і цей захист не раз рятував життя нашим військовослужбовцям.

Слід зазначити, що місцеві мешканці переважно допомагають нам чим можуть: приносять продукти, ковдри та інші потрібні речі. У свою чергу, прикордонники в боргу не залишаються. Фельдшер медичного пункту (н.п. Станція Луганська) Дмитро розповів, що з моменту прибуття прикордонників до населеного пункту повернулося ба-

гато жителів. Кожного дня до них звертаються селяни за медичною допомогою.

Дійсно, коли ми приїхали, то перед будівлею, де дислокуються захисники держрубежу, стояли літні жіночки та молоді мами з діточками. На камеру вони відмовилися говорити про ситуацію яка склалася, адже бояться, що їх не зможуть захистити. Російська пропагандистська машина заклала у їхніх серцях недовіру до українського, а вплив проросійських казаків на Луганщині тримає мешканців у страху. На запитання: «Чому боїтеся відкрито підтримувати українських

захисними. Багато з них приходять до нас і кажуть: «Хлопці, тільки не йдіть. Захистіть нас». Звичайно, де є підтримка населення, там і нашим підрозділам легше організувати службу — розгортання оперативного-бойових прикордонних комендатур і облаштування пунктів контролю.

Одного ранку до нас підійшов місцевий житель смт Велика Новосілка зі словами «Ви — мої. Це моя країна, це моя армія, мої прикордонники...». Це був Микола, місцевий житель, який проживає поряд з окремим-військовим відділом прикордонників. Він прийшов зі словами вдячності за те, що ми їх не залишили, а навпаки — посилюємо позиції. «Щодня спілкуюся з жителями і намагаюся розвіяти їхні сумніви, переконати, що агресор на нашій землі — це не українські військові», — каже він. А всім, хто хоче жити під чужим прапором, Микола Володимирович говорить: «Почекайте, я громадянин України, я не хочу, щоб тут була Росія. Ти хочеш у Росію? Хто тримає? Потяги на Москву ходять. Будь ласка, їдь. Ми ж від Росії нічого не хочемо. Ні шматка землі, ні порту, ні майна, нічого. В нас претензій не було. Ми звикли знати, що ми — братній народ. Але факт залишається фактом. Братній народ повинен прийти чи з усмішкою, чи з подарунком, чи на допомогу. Як брат до брата». На жаль, усіх переконати не вдається, проте багато хто зрозумів, де правда і поміняв свою думку. Цей процес займе ще багато часу, головне, щоб більше було таких людей, які не звертають увагу на часті погрози та продовжують розвіювати страхи, нав'язані ворожою пропагандою й допомагають українським прикордонникам.

За час поїздки ми побачили багато розгорнутих підрозділів, як живуть військовослужбовці, і буде неправдою, якщо не сказати, що є багато проблем. Всі вони потребують негайного вирішення. Однак як би всім не було важко, ніхто не жалівся і всі з упевненістю говорили, що побутові проблеми вирішимо, головне — нашу неньку Україну захистити. На таких бійцях і тримаються наші війська. ■

РЕКВІСМ

Криваве перемир'я

10 жовтня нинішнього року під час руху колони із розташування оперативного-військового відділу в секторі «Б» вартові українського кордону потрапили у засідку та були обстріляні шквальним вогнем ворога. Один офіцер-прикордонник загинув на місці, ще п'ятеро військовослужбовців отримали поранення різного ступеня важкості. Наступного дня обірвалося життя і одного з поранених.

Іван ГАЛКІН

Таким видався один із буденних і трагічно-жертвних днів на другій лінії оборони східного кордону в зоні АТО під час так званого «перемир'я». На плечах прикордонників, як і до цього, лежало багато завдань. Це — розгортання нових підрозділів, їх всебічне матеріально-бойове забезпечення, організація служби та чимало інших невідкладних справ. Заступ-

ник коменданта з логістики оперативного-бойової прикордонної комендатури Чопського прикордонного загону майор Віктор Шепентал разом з підлеглими займався розвезенням продуктів харчування та іншого майна для оперативного-бойових прикордонних комендатур. Дорогою до визначеного пункту колони несподівано потрапила у засідку та була обстріляна бойовиками диверсійної групи терористів. Наші відкрили вогонь у відповідь та завдяки вмільм діям водіїв зуміли вийти з-під шквального обстрілу.

Невдовзі на допомогу прикордонникам прибули військовослужбовці ЗСУ з сусіднього блокпоста, які допомогли евакуювати поранених та пошкоджену техніку. Бойові побратими не дорахувалися свого керівника — майора Віктор Шепентала, який перебуваючи в кабіні вантажівки, отримав поранення несумісне з життям, а ще п'ятеро товаришів було поранено. Наступного року офіцеру мало виповнитися п'ятдесят, дома у Сваляві на нього чекали дружина, син та донька. Сам Віктор — з числа мобілізованих офіцерів запасу. Отримавши виклик з військового комісаріату, не вагаючись прибув на службу, аби боронити священні кордони Вітчизни.

За день стало відомо про смерть ще одного пораненого військовослужбовця. На лікарняному ліжку помер солдат Роберт Кіс, патрульний відділення інспекторів прикордонної служби. Роберту було всього 24 роки, родом він з міста Мукачеве Закарпатської області. Вдома залишилися батьки та не дочекалася свого коханого наречена. ■

Андрій ГЕРАСИМКІВ

АЛГОРИТМ НАБУТТЯ СТАТУСУ

Кабінет Міністрів ще 20 серпня нинішнього року затвердив порядок надання статусу учасника бойових дій (УБД) особам, які виконували завдання в зоні АТО. Зокрема, документом передбачено, що такий статус може бути надано лише тим особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах проведення антитерористичної операції. Водночас райони, які охоплює АТО, та терміни її проведення визначаються Антитерористичним центром при Службі безпеки України.

Підставою для надання статусу УБД військовослужбовцям і працівникам Держприкордонслужби є документи про: залучення до безпосереднього виконання завдань АТО в районах її проведення; направлення (прибуття) у відрядження до районів проведення АТО; перебування в районах проведення АТО з метою виконання завдань із захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України шляхом безпосередньої участі в АТО чи забезпеченні її проведення.

Сам механізм отримання статусу УБД виглядає наступним чином. Кожен начальник органу ДПСУ не пізніше ніж за місяць після завершення його підлеглими виконання завдань у зоні АТО зобов'язаний видати їм довідки за встановленою формою та документи, які є підставою для надання особам статусу учасника бойових дій.

До підтверджуючих документів належать: витяги з наказів, директив, розпоряджень; посвідчення про відрядження; витяги з журналів бойових дій, бойових донесень, дислокацій; витяги з книг нарядів, графіків несення служби, звітів, зведень, донесень; витяги з матеріалів спеціальних (службових) розслідувань за фактами отримання поранень; письмові свідчення свідків (не менше двох), яким встановлено статус УБД як таким, що брали участь в АТО та її забезпеченні.

Далі увесь цей пакет документів разом із рапортом військовослужбовця (резервіста, військовозобов'язаного) чи працівника подається до комісії Адміністрації Держприкордонслужби з питань розгляду матеріалів про визнання учасників бойових дій. Причому у разі неподання начальником органу ДПСУ до центрального апарату відомства документів, необхідних для надання статусу УБД, заінтересована особа може самостійно звернутися до такої комісії.

У свою чергу Комісія АДПСУ вивчає документи і подає їх на розгляд уже міжвідомчої комісії при Державній службі у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, а в разі відсутності підстав, повертає їх до органів, які їх надсилали, для доопрацювання.

Міжвідомча комісія розглядає документи, надіслані Адміністрацією Держприкордонслужби, та в місячний строк приймає рішення щодо надання чи ненадання статусу учасника бойових дій. За потреби комісія може заслуховувати пояснення осіб, стосовно яких вони подані, свідків, представників державних органів тощо.

У разі відмови в наданні статусу учасника бойових дій питання про надання особі зазначеного статусу може повторно виноситися на розгляд міжвідомчої комісії за рішенням міністра соціальної політики. Також рішення комісії може бути оскаржене в судовому порядку.

Посвідчення учасника бойових дій і нагрудний знак особам, яким надано статус учасника бойових дій, видаються органами Адміністрації Держприкордонслужби, а також органами соціального захисту населення за місцем їх реєстрації.

ПІЛЬГИ УЧАСНИКАМ БОЙОВИХ ДІЙ

Українське законодавство містить чимало актів, якими в різній мірі передбачено пільги для учасників бойових дій. Центральне місце серед нормативних актів у цій сфері займає Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Зокрема, стаття 12 цього закону передбачає, що учасникам бойових дій надаються такі пільги:

1) безоплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів та виробів медичного призначення за рецептами лікарів;

2) першочергове безплатне зубопротезування (за винятком протезування з дорогоцінних металів);

3) безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням або одержання компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування. Порядок надання путівок, розмір та порядок виплати компенсації вартості самостійного

9) щорічне медичне обстеження і диспансеризація із залученням необхідних спеціалістів;

10) першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптек та першочергова госпіталізація;

11) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100% середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи;

12) використання чергової щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік;

13) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємства, установи, організації;

14) першочергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, та першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального

раз на рік (туди і назад) вказаними видами транспорту з 50-відсотковою знижкою;

18) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства;

19) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів (оплата у розмірі 20% від тарифів вартості основних та 50% — додаткових робіт). Абонементна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50% від затверджених тарифів;

20) першочергове обслуговування підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, ЖКГ, міжміського транспорту;

21) позачергове влаштування до закладів соціального захисту населення, а також на обслуговування службами соціального захисту населення вдома. У разі неможливості здійснення такого обслуговування відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом за цим ветераном війни, в порядку і розмірах, встановлених чинним законодавством.

УБД: як отримати та на що розраховувати

Будь-яка війна рано чи пізно закінчується миром. Безсумнівно настане й той день, коли стихне відлуння останнього пострілу на Донбасі. Власне, тоді до домівок повернуться вояки, які боронили Україну від смертельних метастаз «руського мира», і держава повинна буде належним чином віддячити їм за самовідданість та героїзм. А це передусім – статус учасника бойових дій з усіма витікаючими з цього почестями й пільгами. Як набути такого статусу і які преференції він передбачає читайте у цьому номері «ПУ».

санаторно-курортного лікування визначаються Кабінетом Міністрів України;

4) 75-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю);

5) 75-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією й іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб у межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 75% знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

6) 75-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

7) безоплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання;

8) користування при виході на пенсію (незалежно від часу виходу на пенсію) чи зміні місця роботи поліклініками та госпіталами, до яких вони були прикріплені за попереднім місцем роботи;

ІЗ ПЕРШИХ УСТ

«Справжні українські герої – воїни АТО – не матимуть перешкод у підтвердженні статусу учасника бойових дій без будь-яких бюрократичних зволікань».

Президент України Петро Порошенко

14.10.2014 року

житлового будівництва, садівництва і городництва, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом.

Учасники бойових дій, які дістали поранення, контузію або каліцтво під час участі в бойових діях чи при виконанні обов'язків військової служби, забезпечуються жилою площею, у тому числі за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями у розпорядження місцевих рад і державних адміністрацій, – протягом двох років з дня взяття на квартирний облік.

15) одержання позики на будівництво, реконструкцію або капітальний ремонт жилих будинків і підвірних будівель, придбання їх до інженерних мереж, комунікацій, а також позики на будівництво або придбання дачних будинків і благоустрій садових ділянок з погашенням її протягом 10 років починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва. Зазначені позики надаються у порядку, який визначається Кабінетом Міністрів України;

16) першочергове право на вступ до житлово-будівельних (житлових) кооперативів, кооперативів по будівництву та експлуатації колективних гаражів, стоянок для транспортних засобів та їх технічне обслуговування, до садівницьких товариств, на придбання матеріалів для індивідуального будівництва і садових будинків;

17) безплатний проїзд один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автомобільним транспортом, незалежно від наявності залізничного сполучення, або проїзд один

Учасникам бойових дій пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються в розмірі 25% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Крім того, щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі, який визначається Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України. При цьому сума разової грошової допомоги, що належала особі і залишилася не одержаною у зв'язку з її смертю, не включається до складу спадщини і виплачується батькам, чоловіку (дружині), дітям особи, якій передбачена виплата разової грошової допомоги, або родичам, які проживали разом з нею.

Статтею 1 Закону України «Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та інвалідів війни» встановлено виплату щомісячної виплати цільової грошової допомоги на прожиття у розмірі 40 гривень, незалежно від розміру пенсій та надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги та пенсії за особливі заслуги перед Україною.

Відповідно до пункту 3 Прикінцевих положень Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» військовослужбовці, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які брали участь у бойових діях, мають право на призначення дострокової пенсії за віком після досягнення чоловіками 55 років, жінками – 50 років та за наявності страхового стажу не менше 25 років для чоловіків і не менше 20 років для жінок. ■

БЛАГОЧИННІСТЬ

Дарували «ГАЗ» під барабанний дріб

Автопарк Центрального клінічного госпіталю Держприкордонслужби недавно поповнився ще одним автомобілем. Волонтери подарували медикам «ГАЗ-66», пристосований для перевезення людей. Щоб автомобіль став військово-медичним посприяли освітяни Дарницького району Києва, а всередині його оформили учні, щиро поділившись з прикордонниками своєю відвертою дитячою любов'ю.

Олег БОЙКО,
фото Валерія ОЛІЙНИКА

З початком урочистої церемонії передачі автомобіля повітря біля відомчого госпіталю прикордонників на околиці Києва здригнулося від грому більше 20 барабанів. Припарковані поряд автомобілі підіграли ударним інструментам звуком сигналізації. Невеличким парадом пройшов стрій ансамблю Дитячо-

юнацького центру Дарницького району «Супер барабанщиці». Дівчата в яскравих костюмах з прикріпленими за спинами синьо-жовтими прапорами своєю зовнішністю та гучною і майстерною грою на музичних інструментах спонукали перехожих зупинитися, виходити надвір чи виглядати у вікна хворих, медичний та обслуговуючий персонал госпіталю. Багато глядачів підставили свої телефони, щоб записати на відео виступ супер-барабанщиць.

У той самий час біля КПП госпіталю вишикувалися військовослужбовці госпіталю, а поряд з ними старшокласники навчальних закладів Дарницького району у вишиванках. Школярі планували привітати військових зі святом Покрови, а Президент України дав їм ще один привід — запровадивши на цю дату День захисника України.

Проведення церемонії значною мірою взяли на себе добрі знайомі поранених у зоні АТО пацієнтів госпіталю — лідери

Дарницької районної ради старшокласників «Стріла». Ведучими церемонії передачі автомобіля були школярі, забезпечували музичний супровід за звуковим пультом теж учні.

— Протягом двох місяців юні дарничани дарували свої таланти, усмішки та підбадьорювали поранених прикордонників — наших мужніх воїнів, справжніх Героїв. Для багатьох старшокласників Дарниці відвідування Центрального клінічного госпіталю Державної прикордонної служби України внесло в життя більше відповідальності та набуло неабиякої значимості. Ми дякуємо адміністрації госпіталю за визнання нашої патріотичної роботи, — зауважила у своєму виступі одна з лідерів ради старшокласників «Стріла» Дарина Петрик.

Після того як учень гімназії № 261 Микита Йосипенко виконав пісню «Україна» слово надали Олександрю Стереополову — директору будівельної компанії, яка подарувала автомобіль.

— Спостерігаючи ситуацію в країні, ми вирішили подарувати цей «ГАЗ-66» нашим прикордонникам на благо України й таким чином внести свою частку в перемогу, — сказав Олександр Васильович.

Начальник управління охорони здоров'я АДПСУ генерал-майор медичної служби Валентин Волоха подякував волонтерам, а особливо школярам за щире допомогу та підтримку й запевнив, що подарований «ГАЗ» буде служити на благо нашої країни. Після цього Валентин Григорович спільно з іншими почесними

гостями перерізували символічну стрічку, натягнуту на шляху до подарованої машини. Транспортний засіб виявився лише зовні непримітним, бо оформлений в класичному військовому стилі. А всередині кузова-кунга намальовані дитячими руками смайлики, сердечка, прапорці й квіточки, а також написи бійцям кордону: «Ми вас любимо», «На вас чекають», «Слава Україні — героям слава!»... Одна з лідерів ради старшокласників «Стріла» Наталя Рибак розповіла, що учні залюбки долучилися до оформлення автомобіля. Робили вони це після того, як відвідували поранених у зоні АТО прикордонників. Наталя розповіла, що діти в школах Києва щиро вболівають та підтримують наших військових. «Навіть другокласники на перервах серйозно обговорюють політику та ситуацію на Донбасі», — розповіла Наталя.

Взагалі історія з «мобілізацією» цієї машини цікава. Почалося все з зустрічі освітян з активістами волонтерського руху, які запропонували підтримати у допомозі військовим. Освітяни вийшли на будівельну фірму, яка погодилася віддати до війська автомобіль, а разом із ним причеп та потужний дизель-генератор. Проте у військкоматі виставили купу бюрократичних перепон, відтак «ГАЗ» «пішов служити» у прикордонне відомство, де виявився більш затребуваним. І дарувальники вірять, що він дійсно буде ефективно використовуватися й допоможе боронити кордон і рятувати життя та здоров'я прикордонників. ■

ШКІЛЬНА АКЦІЯ

Від серця до серця

У складний для нашої країни час окрім дорослих свої найкращі патріотичні почуття проявляють діти, підтримуючи морально українських військових. Нашим захисникам так важливі їхні щирі листи, яскраві змістовні малюнки, які діти шлють бійцям. З великим ентузіазмом юні патріоти також беруть участь у благодійних акціях.

Світлана ДЕЙЧУК,
фото Ірини ЛЕВЧЕНКО

У спеціалізованій школі №105 Дарницького району м. Києва з поглибленим вивченням гуманітарних дисциплін відбувся благодійний ярмарок. Гамірно було того дня на шкільному подвір'ї. Захід проводився за ініціативи організації учнівського самоврядування та учнівської ради школи. Керівництво закладу, батьки школярів і самі діти організували ярмарок, щоб зібрати кошти та допомогти українським бійцям, які залишаються на передовій, адже в школі навчаються діти, батьки яких воюють. Є серед них і поранені.

— Від початку навчального року в рамках шкільної програми це у нас третій ярмарок, — зазначає заступник директора школи з виховної роботи Ірина Анатоліївна Левченко. — Перший пройшов під гаслом «Допоможемо нашій армії». Учні готували малюнки, виготовляли браслети та сувеніри-обереги, а також зібрали 6195 гривень, які відправили на благодійний рахунок Держприкордонслужби. Наступний ярмарок відбувся

напередодні Дня вчителя під назвою «Замість квітів — допомога воїнам». Букет квітів — це, звичайно, красиво і приємно, але нехай вони прикрашають клумби, а сьогодні важливіше надати допомогу нашим воїнам. У ярмарку активну участь взяли і діти, і батьки школярів. Зібрані кошти — 7881 грн. — були направлені батальйону «Київ-1». Сьогоднішній захід — «Від серця до серця». Кошти, зібрані на ньому, підуть також бійцям у зону АТО.

Учні продавали власні вироби, малюнки, домашню випічку, книги та іграшки. Чого тільки тут не було! Оригінальні тістечка, пиріжки, кекси, різноманітне печиво, рулети та красиві торти. І все смачне, випечене з любов'ю невтомними руками мам, бабусь і учениць школи. Учні активно виконували роль привітних і щирих продавців. Вони з радістю пропонували свої товари, які швидко розкупалися.

— Ми хочемо допомогти нашим захисникам, бо бажаємо жити в мирній країні, щоб продовжити навчання, здобути гарну освіту і мати затребувану професію, — зауважив президент школи десятикласник Владислав Дрозд.

Гроші в сумі 12 351 грн., зібрані під час третього ярмарку, будуть передані на закупівлю зимового одягу бійцям, які несуть службу в зоні АТО. ■

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЯМ!

Їхній подвиг не забуто

Не забувають на Рівненщині та Волині своїх земляків — героїв-прикордонників, які загинули в зоні АТО під час виконання святого обов'язку захисту Вітчизни.

Людмила ТКАЧЕНКО

У загальноосвітній середній школі №13 міста Рівне відкрито меморіальну дошку на честь молодшого сержанта Луцького прикордонного загону Сергія Гулюка. 33-річний охоронець рубежу загинув 31 липня під час обстрілу впр «Амвросіївка» на Донеччині.

— Сергій ходив у цю школу, дихав разом із вами одним повітрям. Коли прийшов час — звершив свій подвиг. Він загинув заради України, щоб був мир, щоб ви вчилися, — зазначив заступник начальника Північного регіонального прикордонного управління генерал-майор Микола Шаблій.

Також цього дня відкрито меморіальну дошку й у ЗОШ села Римачі Любомльського району Волинської

області на честь ще одного героя-прикордонника Луцького загону — Киричука Сергія Володимировича. Він загинув 25 липня під час збройного нападу бойовиків у пункт пропуску «Маринівка», що в Донецькій області.

На заході окрім рідних, друзів, колег і односельців був присутній перший командир Луцького прикордонного загону, голова ветеранської організації генерал-лейтенант у відставці Аркадій Яворський.

— Молодший сержант Киричук віддав своє життя, мужньо та самовідданно захищаючи нашу державу на східній ділянці кордону. Сьогодні, віддаючи шану таким Героям, ми повинні завжди пам'ятати про їхній подвиг та на таких прикладах виховувати молодь справжніми патріотами України. Вічна пам'ять Героям! — сказав ветеран. ■

НАГОРОДИ

Маленькі символи великих заслуг

Історія свідчить, що державам, які мають ким гордитися, важко обійтися без нагород. Нагороди – це не просто металеві брязкальця, а еквівалент заслуг, за які вони отримані. А тому знаки цих нагород – ордени і медалі – мають бути предметом гордості нагороджених. Якщо ж нагородна система не дотримується цих принципів, а «жене халтуру», орієнтуючись на дешевизну та доступність відзнак, то такий підхід нічого доброго не несе. Адже і нагорода має бути так само достойною героя, як і герой нагороди.

Олександр СОПОВ

Своя система нагород була уже в античному світі. Завершеного вигляду вона набула в Стародавньому Римі і складалася з колективних та індивідуальних відзнак, під час удостоєння якими враховували ранг нагородженого.

Однак «пращурами» сучасних орденів (а точніше знаків орденів) були не фалери Греції та Риму, а знаки належності до середньовічних духовно-лицарських Орденів. Ці організації виникли в XI–XIII ст. в епоху хрестових походів. У XIV ст. у багатьох країнах Європи почали утворюватися суто світські Ордени. Їх зазвичай засновували монархи. Кожен такий Орден мав володіння, святого покровителя, знак належності, одяг, свято. Знаки світських Орденів мали різноманітні форми, що відрізняло їх від духовних.

У процесі еволюції лицарських Орденів змінилася і їхня символіка. Мантія трансформувалася у стрічку, до якої підвішували знак належності. Залежно від посади в ієрархії знаки були різних розмірів і носили їх різними способами. Приміром, лицар носив його на стрічці на грудях, командор – на вузькій стрічці на ший, великий магістр – на широкій черезплечовій стрічці біля стегна. Також з'явилися орденські зірки – вищі знаки Ордену.

До XVIII ст. у більшості країн Західної Європи утворили власні орденські системи. Знаки Ордену виготовляли зі срібла й золота, прикрашаючи коштовним камінням. Усі вони були знаками монаршої милості й нерідко носили ім'я монарха-засновника. Головною умовою їх отримання було шляхетне походження. Згодом знаки Орденів остаточно перетворилися на світські нагороди. А для відзначення

простолюдинів використовували медалі, прототипами яких і стали римські фалери.

У XV ст. у справі заохочення рядових учасників військових походів відзначилася Російська імперія. Тут воїнам почали давати від царського імені «золоті» – прообраз нагородної медалі. «Золоті» рядових воїнів і керівників відрізнялися за розмірами й вагою.

Перша відома точна дата масового вручення нагород, яке відбулося за наказом тодішньої правительки Англії Єлизавети I, була приурочена розгрому Іспанської «Непереможної Армади» 1588 року. Тоді було випущено медаль з портретом королеви на аверсі та тріумфальною аркою серед хвиль з девізом по латині «Спокійна серед бурхливих хвиль» на реверсі. На відміну від інших медалей того часу, які кожен володар пристосовував до носіння

по-своєму, ця відзнака від початку мала вушко для носіння на нашійному ланцюгу відповідно до моди тієї епохи. Медаллю нагороджували виключно офіцерів, які проявили себе під час військової кампанії.

У роки правління наступників Єлизавети також випускали пам'ятні медалі, що їх іноді використовували як нагороди, однак справжня нагородна медаль з'явилася 1650-го під час громадянської війни в Англії. Відзнаку, на аверсі якої був портрет Олівера Кромвелля, а на реверсі зображено засідання парламенту, випустили на честь перемоги республіканської армії над роялістами у битві біля Данбару. Лорд-протектор особисто виготовив ескізи нагороди і розпорядився уdstoїти її

такі мали статус медалей, бо були засновані не орденськими організаціями і призначалися для заохочення як генералів та офіцерів, так і простих солдатів.

Перше масове відзначення здійснив король Пруссії Фрідріх Вільгельм III після легендарного бою під Кульмом (нині м. Хлумець, Чехія). Прості чорні хрести зі сріблястою окантовкою, без написів і зображень, розміром 40x40 мм, були єдиною нагородою для всіх чинів гвардії, які брали участь у битві 17 серпня 1813-го. Солдати й офіцери армійських частин, що також були учасниками бою, хрестів не отримали.

На початку травня 1815-го ці відзнаки доставили в м. Мемель (нині м. Клайпеда, Литва), де вони пролежали майже рік. Тільки навесні 1816-го фельд'єгер привіз у Санкт-Петербург 443 срібних хрести для генералів і офіцерів та 11 120 жерстяних – для унтер-офіцерів і солдатів. Вручення нагород відбулося на параді 25 квітня 1816 року. Неврученими залишилися 1 054 хрести, власники яких або померли, або були переведені в армійські полки.

Під час Першої світової війни хрести з'явилися майже в усіх країнах, що брали участь у бойових діях, і поряд з медалями стали масовою військовою нагородою. Були вони і у війську Українських січових стрільців. Формуючи незалежну Українську державу після розвалу Російської імперії, діячі УНР теж почали створювати систему державних нагород, першою з яких став «Залізний хрест».

Традиція нагородження хрестами продовжилася і в роки Другої світової війни. Різновидом нагородного хреста в деяких країнах (Великобританія, Греція, Нідерланди, США) стали зірки. Під впливом європейців власні орденні й нагородні системи створили також країни Азії, Америки, Африки та Океанії.

Багато століть ордени й медалі – невід'ємні атрибути кожного суспільства, які зображають його зміни: замість монархічних нагород з'являються республіканські, а замість відзнак колоніальних імперій – нагороди незалежних держав. Змінюється символіка орденів і медалей, але й донині вони залишаються найпопулярнішими відзнаками за мужність у бою, старанність у праці, мудрість в управлінні.

Як це не дивно, але, засвідчує історія, у деяких країнах намагалися обійтися без нагород, вважаючи їх непотрібними, недоречними або «пережитками минулого». Чому виникали такі ситуації та чим закінчувалися? Про це розповімо в одному з наступних номерів газети.

ВІДГОЛОС ВІЙНИ

Лиш хрест стоїть у пам'ять про солдатів

Новоархангельський район, що на Кіровоградщині, по праву можна назвати краєм пам'ятників, обелісків і братських могил різних епох. Тільки минуле сторіччя з його двома Великими світовими війнами, революціями та громадянськими протистояннями залишило на землі Середньої Наддніпрянщини стільки горя і страждань, що цей край вперше оголосити меморіальним.

Олександр ФІЛЬ

Лише навколо лісового урочища «Зелена брама», що на кордоні Кіровоградської та Черкаської областей, у дев'яти селах Новоархангельського району знаходиться чотирнадцять братських могил. Наприкінці липня – на початку серпня 1941 року тут в оточення потрапило угруповання Південно-Західного фронту. У пам'ять про загиблих бійців і командирів цього угруповання поблизу села Підвисоке

встановлено пам'ятний знак. Окрім того, на околиці цього села встановлено знак і воїнам 10-ої дивізії НКВС.

2006 року науково-пошукова експедиція Держприкордонслужби поблизу лісового урочища «Полковниче», що біля Новоархангельська, віднайшла більше сотні останків загиблих бійців і командирів Червоної Армії та Прикордонних військ, які загинули влітку 1941 року. Останки були з військовими почестями віддані землі.

Нещодавно під час проведення інтерв'ю-опитування мешканців села Кам'яне, учасників Великої Вітчиз-

няної війни нашій експедиції потрапив на очі досить цікавий обеліск у центрі села. На ньому викарбувано такий текст: «Сей памятник поставили Отцы и Жёны воинов-героев, положивших жизнь свою за Веру и Родину в Великую войну 1914-15-16-17 годы. Память их сохранилась из Рода в Род». Необхідно зауважити, що всього на чотиригранному обеліску викарбувано тридцять шість імен загиблих воїнів Першої світової війни.

Логічно зробити висновок, що цей обеліск є даниною пам'яті рідних і близьких, який встановлено на честь кам'янечан, що не повернулися з фронтів Великої війни. Одна лиш прикрість, слова «Память их сохранилась из Рода в Род» викарбувані на обеліску, на жаль, не підтвердились... Минуло 100 років від початку Великої війни, і нині знайти інформацію про тих, кому поставили хрест, не вдалося. У результаті опитування місцевих жителів членами наукової експедиції Центрального музею Держприкордонслужби, ніхто не зміг виразно пояснити ані походження цього пам'ятного знаку, ані на честь кого цей обеліск встановлено тут, у селі Кам'янечному.

ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ!

Керівництво та персонал Білгород-Дністровського прикордонного загону сердечно вітає іменинників жовтня – підполковників **Олега ДУЩЕНКА**, Геннадія **ШАШКОВА**, Андрія **САВЧУКА**, Сергія **ГОРБЕНКА**, майорів – **Олександра МИХАЙЛІНУ**, **Сергія ПАХОМІ**, **Олександра ПРОДАНА**, прапорщика **Максима**

АЛЕКСЕЄВА, старшину **Аллу БОДНАР**, старших сержантів – **Валентину СТОЯНОВУ**, **Олександра ДІДКОВСЬКОГО**, працівників – **Аллу МАГЛУ** та **Віктора БАБЕНКА**! Широко зичимо Вам і Вашим родинам мирного неба, міцного здоров'я, наснаги, особистого щастя, родинного благополуччя, достатку та успіхів!

ПРО ПРИСВОЄННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗВАНЬ

від 06 жовтня 2014 року №875-ос по Східному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

полковник
підполковнику **АНДРУЩЕНКУ Євгену Юрійовичу**
підполковнику **ГОРДЕЄВУ Віталію Володимировичу**
підполковнику **ПУНДІ Валерію Ярославичу**

підполковник
майору **АКУЛЕНКУ Олександру Дмитровичу**
майору **ГУЦАЛУ Сергію Олеговичу**
майору **ДАНИЛЮКУ Олександру Васильовичу**
майору **ЛЕВИЦЬКОМУ Сергію Валентиновичу**
майору **ШОНИКУ Богдану Вікторовичу**
майору **КУЧЕРУ Ігорю Васильовичу**
майору **ІВАСЕНКУ Богдану Богдановичу**
майору **КУШНІР Сергію Миколайовичу**
майору **СОРОЦІ Євгену Едуардовичу**
майору **РУДЧЕНКУ Олександру Сергійовичу**
майору **ЧИЧАНОВСЬКОМУ Олеху Володимировичу**
майору **КОЗІЮ Едуарду Петровичу**
майору **МАРТИНЕНКУ Олександру Миколайовичу**
майору **СОЛОМІНУ Олексію Анатолійовичу**
майору **КАЗАКУ Віталію Сергійовичу**
майору **ЮЗВЕНКУ Юрію Вікторовичу**
підполковник медичної служби
майору медичної служби **КАНДЖІ Олеху Дмитровичу**

по Азово-Чорноморському регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

підполковник
майору **БЕЗКОСТЮКУ Юрію Васильовичу**

по 130 головному центру зв'язку, автоматизації та захисту інформації Державної прикордонної служби України

майор
капітану **АМІРОВУ Вадиму Кичибекевичу**

від 13 жовтня 2014 року № 901-ос по Західному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

підполковник
майору **БАЛАНУ Сергію Миколайовичу** по Окремому відділу внутрішньої безпеки по Західному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

майор
капітану **КУЗЬМЕНКУ Юрію Володимировичу** по Навчальному центру підготовки молодших спеціалістів Державної прикордонної служби України

майор медичної служби
капітану медичної служби **ПЕТРУНИКУ Юрію Івановичу**

Управління кадрів АДПСУ

СЛУЖБА РОЗШУКУ ДІТЕЙ
Магнолії-ТВ

Максим Акоюн
м. Київ.
Допоможіть знайти 17-річного Максима Акоюна!

У середині літа, у супереч заборони рідних, хлопець поїхав до столиці із села Новоселиця, що у Кіровоградській області, шукати собі роботу. Перші два тижні хлопець дзвонив додому. Розказував, що знайшов заробіток та знімає житло. Утім, на початку серпня зв'язок із ним раптово обірвався. Відтоді про хлопця немає жодної звістки.

Прикмети хлопця: виглядає на 17-18 років, 160-165 см на зріст, міцної статури, коротке пряме темне волосся, кругле обличчя.

Одяг: зелена теніска, жовті шорти, чорні шльопанці.

Особливі прикмети: на лобі дрібні шрами від порізів.

0-800-50-14-14
дзвінки зі стаціонарних телефонів **БЕЗКОШТОВНІ**
www.detipoisk.com

ПОЕТИЧНИМ РЯДКОМ

Кіборг

(бойовим товаришам присвячується)

Ти був людиною в минулому житті.
Азарт мисливця замінив вчорашній страх.
Копаш швидше, ніж найкращий із кротів,
І ворогів своїх сприймаєш як комах.

Ціна життя дешева кулі на війні.
Твоїм кинджалом задрять бритви в гостроті.
Твій страх горів у мінометному вогні...
Ти був людиною в минулому житті.

Ти не просився і не рвався, як і всі.
Слова наказу непорушні і прості.
Радів зарплаті і нічній міській красі.
Ти був людиною в минулому житті.

Все рідше думаєш про рідних і близьких.
Їм важко. Так. Ти цього зовсім не хотів.
Та їм не звикнути. За дні чи за роки.
Ти був людиною в минулому житті.

Твій АКС завжди готовий до вогню,
А побратими, не впливові, не круті,
Дістануть з пекла, заховають під броню.
Ти був людиною в минулому житті.

Тебе давно вже не лякають вороги.
Патрон в патроннику для першого з катів.
Рука тверда, а серце просить: «До ноги!»
Ти був людиною в минулому житті.

Господь один. Він точно знає, хто правий.
За Україну. За близьких. Ми вже не ті.
Війна скінчиться — пригадай, душі не рви:
Ти був людиною в минулому житті.

Володимир ПАТОЛА

РЕЙТИНГ

Воїн – професія престижна

Події останніх місяців в Україні суттєво змінили світогляд багатьох наших співвітчизників. Зокрема це позначилося й на ринку праці. Так, нині більш затребуваними стали артилеристи, снайпери, сапери, ніж бухгалтери, юристи, консультанти...

Сергій ПОЛІЩУК

Як показує дослідження, яке провів Міжнародний кадровий портал HeadHunter Україна, ситуація у рейтингу професій у порівнянні з минулорічною перевернулася з ніг на голову. Принаймні так вона виглядає стосовно професій військових («військовий, розвідник, прикордонник» – у опитуванні), які нині замикають трійку лідерів, а торік були в списку професій так би мовити – непривабливих.

2013 року лідерами рейтингу були програміст, підприємець і юрист. Втриматись на призовому місці змогли лише айтішники. Варто сказати – фах доволі затребуваний і у військовій сфері. І рівень зарплат IT-фахівців – один із найвищих по країні

й становить залежно від регіону 6–15 тисяч. Друге місце ТОП-списку 2014 займають лікарі. З початку кривавих подій на Майдані багато медиків проявили себе з найкращого боку. І, на жаль, країна переживає такі часи, коли лікарі часто мусять рятувати не від стандартних недуг, а від поранень.

Третє місце рейтингу, як уже говорилося, посіли військовослужбовці. Причому у цей нелегкий час однострої люди одягають точно не заради високих зарплат, а заради високої мети – захистити Батьківщину. Далі в рейтингу розмістилися відповідно: 4. Інженери; 5. Бізнесмени, підприємці; 6. Робітничі професії (токарь, слюсар і т.д.); 7. Працівники МВС, прокуратури, СБУ і т.д.; 8. Журналісти; 9. Юристи, адвокати. Замикає ТОП-10 професія фермера.

НА ЗЛОБУ ДНЯ

– Зомбі знову поперли на кіборгів...
– Анонс нового фільму?
– Ні! Черговий штурм аеропорту в Донецьку.

Лікарі Ростова запідозрили в Губарева черепно-мозкову травму, але не виявивши мозку, повідомили, що у нього лише черепна травма...

Заява ДНР: «Чутки про те, що мавпи з Донецького зоопарку почали працювати в уряді ДНР – брехня. Адже у них немає російського громадянства. От якби мавпи були з Московського зоопарку...»

ПРО ЖИТТЯ ДЕРЖАВНОГО РУБЕЖУ
компетентно,
яскраво,
цікаво всім

читайте у газеті «Прикордонник України» та журналі «Кордон», передплата на які не закінчується ніколи

Передплатний індекс:
газети – 61023, журналу – 43736

Долар піднявся вище 40, євро перескочило 50 – і продовжують рости. Нафта впала нижче 90 і далі падає... А «Іскандери» все сміються і сміються над санкціями...

Щоб українські солдати краще стріляли, вирішено замість мішеней на полігонах використовувати портрети «улюбленця» футбольних фанатів.

Для прискорення завершення АТО на сході необхідно терміново доправити туди української горілчани і самогонний гуманітарні конвої виключно для бойовиків ДНР і ЛНР. Розсіл для похмілля виключити з переліку продуктів.

На одному з вітчизняних оборонних підприємств успішно проведено випробування найновішої високоточної зброї, голівка наведення якої виводить бойову ракету точно на джерело перегару. Держдума РФ у шоці!

9 листопада бойовики ЛНР збираються провести референдум з таким формулюванням:

Як бачать жителі ЛНР своє майбутнє:
– у складі України (розстріляйте мене, ось адреса);
– у складі окремої республіки (готовий віддати квартиру й авто будь-кому з автоматом).

Засновник:
Адміністрація Державної прикордонної служби України

**ПРИКОРДОННИК
УКРАЇНИ**

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Олег БОЙКО

Чергова по номеру
Світлана ДЕИЧУК

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: 37706
Наклад: 4400 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтинська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@pvu.gov.ua
kordo@ukr.net

Видається
з липня 1943 року